

Into IV -teemahanke 195989 / loppuraportti

Yhteenveto hankkeesta

Viisarin Into IV -teemahankkeella haluttiin edistää kylien vapaa-ajan toiminnan mahdollisuuksia. Teemahankkeessa tukea siirrettiin yhdistyksille, jotka toteuttavat pieniä yhteisöjen toiminnallisuutta tai viihtyisyyttä edistäviä investointeja. Alahankkeet voivat sisältää kone- ja laitehankintoja ja/tai pieniä rakentamistoimenpiteitä. Alahankkeet toteutettiin ajalla 14.4.2022 – 31.10.2023.

Alahankkeiden koko voi olla 500-15.000 euroa. Viisarin tuki alahankkeille oli 50%. Yksityinen rahoitus voi koostua kokonaan vastikkeettomasta työstä.

Hankkeen tavoitteet

Hankkeen tavoitteena oli tarjota Leader-rahoituksella tarpeellista tukea yhteisöjen toiminnan kehittämiseen, monipuolistamiseen sekä tukea yhteisöjen ja asukkaiden aktiivisuutta ja parantaa elinoloja alueella. Erityisenä tavoitteena oli lasten ja nuorten aktiivisuutta ja viihtyvyyttä tukevat toimenpiteet.

Paikallistasolla hankkeen tavoitteena oli lisätä asukkaiden mahdollisuuksia vapaa-ajan toimintaan, parantaa asumisviihtyvyyttä sekä tehostaa yhteisessä käytössä olevien kokoontumistilojen käyttöä. Investointien tuella lisättiin asukkaiden sosiaalista kanssakäymistä ja yhteisöllisyyden tunnetta.

Hankkeen tuloksena Viisarin toiminta-alueen yhteisöjen toiminnallisuus sekä yhteisten tilojen ja alueiden viihtyisyys paranivat, kun yhteisöt pystyivät hankkimaan uutta tai laajempaa ja monipuolisempaa toimintaa mahdollistavaa kalustoa. Kylä- ja seurantalojen tai vastaavien kokoontumistilojen käyttöaste kasvoi. Hankkeen vaikutuksesta kokoontumistiloihin syntyi uusia vapaa-ajanviettomahdollisuuksia. Tämä lisäsi olemassa olevan infrastruktuurin käyttöä ja vähensi kuljetustarpeita, kun voitiin hyödyntää lähellä olevia harrastus- ja liikuntapaikkoja.

Hankkeen kautta edistettiin kokoontumistiloja ylläpitävien yhdistysten toiminnan monipuolistumista ja uudenlaisen toiminnan käynnistämistä.

Hankkeen toimenpiteet ja aikataulu

Teemahanke koostui koordinoitiosasta ja alahankkeista.

Hankkeen toteuttaminen jakautui kolmeen vaiheeseen:

- 1) ensimmäisessä vaiheessa valmisteltiin ja toteutettiin alahankkeiden haku ja suoritettiin valinta
- 2) toisessa vaiheessa toteutettiin alahankkeet
- 3) kolmannessa vaiheessa tehtiin maksuhakemukset, raportit ja tiedotettiin alahankkeiden tuloksista

Hankkeen ensimmäisessä vaiheessa suunniteltiin hakuilmoitukset ja sitä tukeva tiedotusmateriaali. Haun avautumisesta tiedotettiin marras-joulukuussa 2021 paikallisissa sanomalehdissä (Sampo-lehti, Viiden Kunnan Sanomat, Sisä-Suomen lehti, Viitasaaren Seutu ja Kotiseudun Sanomat), Viisarin kotisivuilla ja uutiskirjeessä sekä Viisarin facebook-sivuilla. Alahankkeiden haku-aika oli lehti-ilmoituksen julkaisemisesta 15.2.2022 saakka. Tiedotuksessa hyödynnettiin myös hankkeiden verkostoja ja tilaisuuksia. Haun avautumisesta tiedotettiin myös alueen kuntia ja kehittämissyhtiöitä. Heitä pyydettiin välittämään tietoa eteenpäin omalla toiminta-alueellaan. Nämä olivatkin innokkaita välittämään tietoa eteenpäin omalla toiminta-alueellaan esim. nettisivujen ja Facebookin välityksellä.

Hankkeen infotilaisuus pidettiin Teams-yhteydellä tammikuussa 2022, läsnä oli 9 osallistujaa. Tilaisuuden infomateriaali oli tämän jälkeen saatavilla nettisivuillamme ja tallenne tilaisuudesta oli kaksi viikkoa katsottavissa Viisarin YouTube-kanavalla. Osallistuimme muiden järjestämiin tilaisuuksiin hankkeesta kertomaan, mutta itse emme tilaisuuksia järjestäneet.

Hankeneuvonnan rooli korostuu tässä hankkeessa, jossa kustannusmalliksi on valittu kertakorvaus. Hankkeiden haku- ja käsittelyvaihe oli pitkälti hankekohtaista neuvontaa.

Alahankehakemuksia saapui määräaikaan mennessä 13 kpl. Näistä 4 oli kokonaan uusia hakijoita.

Alahankkeet sisälsivät toimenpiteitä, joilla vastattiin hankkeen tavoitteisiin. Esimerkkeinä toimenpiteistä käytettiin seuraavia:

- harrastusmahdollisuuksien parantamiseen liittyvät kone- ja laitehankinnat
- asukkaiden yhteisessä käytössä olevien rakennusten pienimuotoiset kunnostustoimet (esim. jätevesi- ja lämmitysjärjestelmät)
- asukkaiden yhteisessä käytössä olevien tilojen laitehankinnat
- asukkaiden yhteisessä käytössä olevien alueiden pienimuotoiset kunnostustoimet (esim. uimarannat, leikkipaikat, parkour- tai skeittipaikat, latureitit jne.)
- energiatehokkuutta parantavat kone- ja laitehankinnat (esim. ilmalämpöpumput)
- yhteisöjen toimintaa helpottavat ja monipuolistavat kone- ja laitehankinnat

Saapuneet hakemukset arvioitiin seuraavien pakollisten kriteerien perusteella:

- Tuen hakija on Viisarin alueella toimiva yleishyödyllistä toimintaa harjoittava rekisteröity yhdistys (esim. kyläyhdistys, nuorisoseura, urheiluseura tai vastaava).
- Toimenpide kohdistuu yhdistysten omistamaan tai käytössä olevaan yhteiseen kokoontumistilaan, - paikkaan tai sen ympäristöön tai tukee yhdistyksen toiminnallisuutta ja on luonteeltaan yleishyödyllinen.
- Toimenpide koostuu rakentamisesta, korjaamisesta, kunnostamisesta, kone- ja laitehankinnoista tai näiden yhdistelmästä. Toimenpide ei voi olla korvausinvestointi.
- Hakemus on toimitettu Viisarille hakuajana ja sitä on tarvittaessa täydennetty ennen valinnan suorittamista.
- Alahankkeet kohdistuvat Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman toimenpiteeseen M07 Peruspalvelut ja kylien kunnostus maaseutualueilla alatoimenpiteeseen 7.4. investoinnit maaseutuväestölle suunnattujen paikallisten peruspalvelujen, vapaa-aika ja kulttuuri mukaan luettuina, ja niihin liittyvän infrastruktuurin perustamiseen, parantamiseen tai laajentamiseen
- Tuettava toimenpide on Viisarin kehittämisohjelman painopisteiden *Asumisviihtyvyyys ja ympäristö* mukainen
- Tuen hakijalla on riittävät taloudelliset edellytykset toteuttaa hanke määrättyssä ajassa; alahankkeiden toteuttajien on esitettävä selvitys hankeajasta rahoituksesta. Alahankkeille ei myönnetä ennakkoa.
- Tuettava toimenpide on realistinen (huomioiden etenkin aikataulu) ja hanke parantaa yhteisön mahdollisuuksia yhteiseen toimintaan.

Pakollisten kriteereiden lisäksi alahankkeiden valintaa ohjasivat seuraavat kriteerit:

- Toimenpide toteuttaa Viisarin kehittämisohjelman läpileikkaavia teemoja Nuoriso ja / tai Vihreä voima (0-6 pistettä)
- Toimenpide toteutetaan useamman toimijan yhteistyönä (0-3 pistettä)
- Toimenpide edistää olevien tilojen monipuolista käyttöä (0-3 pistettä)
- Toimenpide tuo yhdistykselle uutta toimintaa (0-2 pistettä)
- Toimenpide hyödyttää laajaa maaseudun asukasjoukkoa (0-2 pistettä)
- Toimenpiteellä on positiivisia ympäristövaikutuksia (0-5 pistettä, max 1 piste per alakohta)
 - energiatehokkuuteen
 - maisemaan
 - olemassa olevan infran hyväksikäyttöön
 - turvallisuuteen
 - resurssiviisauteen

Painotuksellisia kriteereitä ei tarvinnut käyttää, koska haettuna olleiden varojen määrä ei ylittynyt.

Päätöksen rahoitettavista toimenpiteistä teki Viisarin hallitus kokouksessaan 23.3.2022. Rahoitettavaksi valitut alahankkeet:

- Ilosjoen Kyläseura ry / Pihtipudas; hankitaan tallentava kameravalvonta, jää-pakastinkaappi, suihkukaappi ja komerotilaa
- Kannonkosken Yrittäjät ry / Kannonkoski; hankitaan pop-up telttä varusteineen ja sisäkalusteineen sekä kunnostetaan siirrettävä kota
- Kimmingin Nuorisoseura ry / Karstula; hankitaan äänentoistolaitteet, bajamajat ja ulkovalaistus
- Konginkankaan Kyläyhdistys ry / Äänekoski; hankitaan jääkaapit, astianpesukone ja mikroaaltouuni
- Kouheron Kelkkailijat ry / Karstula; hankitaan moottorikelkka
- Saaren osakaskunta / Kinnula; rakennetaan pysäköintialueen sorakerros
- Kylä- ja Urheiluseura Kalmarin Nahjus ry / Saarijärvi; hankitaan niittokone ja latuhöylä
- Kinnulan Kennelkerho ry / Kinnula; hankitaan telttä ja sähkökeskus
- Lanneveden Sampo Nuorisoseura ry / Saarijärvi; hankitaan uusi lämmityskattila
- Rahkolan Eränkävijät ry / Saarijärvi; rakennetaan porakaivo
- Saaren Kyläseura ry / Kinnula; hankitaan raivaussaha varusteineen, valvontakamerat, wlan-tukiasema ja tikkaat
- Kymönkosken Nuorisoseura ry / Viitasaari; korjataan, laajennetaan ja lämpöeristetään Nuorisoseuran talon tuulikaappia ja uusitaan sen yläpuolella olevaa lahoa parveketta
- Kyyjärven Mediamyllärit ry / Kyyjärvi; hankitaan kaksi lähetysyksikköä ja uusitaan toimitilojen valaistus

Virallisen päätösvalmistelun aikana teemahankkeen vastuuhenkilöt ohjeistivat ja kouluttivat hankkeita kilpailutukseen, kirjanpitoon ja raportointiin liittyvistä asioista. Koulutus pidettiin 29.3.2022 Teams-yhteyden välityksellä ja siihen osallistui 16 henkilöä. Viisarin hallituksen päätöksellä hyväksyttävien alahankkeiden toteuttajat veloitettiin osallistumaan koulutukseen. Koulutuksissa käytiin läpi sopimus tuen siirrosta. Sopimukset allekirjoitettiin koulutusten jälkeen.

Alahankkeita kannustettiin tiedottamaan oman alahankkeensa toiminnasta ja tuloksista parhaaksi katsomallaan tavalla.

Toisessa vaiheessa toteutettiin alahankkeet tehtyjen suunnitelmien mukaan. Alahankkeiden toteutuksesta vastasivat niitä hakevat yhteisöt. Toiminnallisia osioita (alahankkeita) oli 13 kpl. Yksittäiset alahankkeet jakautuvat vielä omiin osioihinsa. Tuen maksuvaiheessa alahankkeen todensivat osioiden toteutumisen hankekohtaisesti valokuvin ja loppuraporttein, jotka ovat olleet maksuhakemusten yhteydessä Hyrrässä.

Hankkeiden toteutuksen ja maksatuksen neuvonta on toteutettu pääsääntöisesti puhelimitse. Muutama yhdistys kävi toimistolla hakemuksiensa kanssa hakemassa ohjeistusta.

Alahankkeiden viimeinen toteutuspäivä oli 31.10.2023. Loppumaksuhakemukset liitteineen piti toimittaa Viisarille 13.11.2023 mennessä.

Kolmannessa vaiheessa tehtiin hankkeen loppuraportti ja haettiin viimeisten alahankkeiden tuki maksuun. Hankkeen tuloksista tiedotetaan alueen asukkaille ja kylätoimijoille uutiskirjeen ja sähköpostin kautta.

Hankkeen resurssit ja toteutuksen organisaatio

Hankkeen hakijana ja vastuullisena toteuttajana toimi Leader Viisari ry. Se vastasi hankkeen toimenpiteiden koordinoinnista, alahankkeiden hakuun ja toteutukseen liittyvästä ohjauksesta ja neuvonnasta, sekä hankkeen maksatushakemusten valmistelusta. Hankkeen työpanosta kohdennettiin yhdistyksen työsuhteessa oleville työntekijöille tehdyn työajan mukaisessa suhteessa.

Alahankkeiden toteuttajiksi haettiin avoimella haulla alueella toimivia yleishyödyllisiä yhteisöjä. Viisari laati sopimukset alahankkeiden toteuttajien kanssa. Alahankkeiden toteuttajat vastasivat alahankehakemusten laatimisesta, laatimiensa hankkeiden toteutuksesta, hankintojen kilpailutuksesta ja raportoinnista sopimuksen mukaisesti. Alahankkeiden toteuttajat vastasivat myös alahankkeiden yksityisestä rahoitusosuudesta sekä välirahoituksesta.

Alahankkeiden maksatushakemukset laadittiin viidesti, viimeisen kerran alahankkeiden toimenpiteiden päätyttyä. Alahankkeiden tuki maksettiin yhteisöille sen jälkeen, kun Ruokavirasto oli suorittanut tuen Viisarille.

Hankkeen kustannukset ja rahoitus ajalla 14.4.2022 –31.10.2023

Hankkeen kustannusmallina oli kertakorvaus.

Kustannukset / Alahankkeet

Alahankkeiden kokonaiskustannusarvio oli 101.917,03 euroa ja toteutuneet kustannukset 94.583,03 euroa. Hyväksytyistä 13 hankkeesta lähes kaikki toteutuivat suunnitelmien mukaisesti. Yhden alahankkeen yksi osio toteutui suunnitelmasta poiketen ja yhden alahankkeen yksi osio jäi toteutumatta.

Kone- ja laitehankinnat		
	Hyväksytyt kustannukset	Toteutuneet kustannukset
Kalmarin Nahjus	3 206,00	1 761,00
Kannonkosken Yrittäjät	3 171,92	3 171,92
Kimingin Nuorisoseura	10 939,98	5 426,98
Kinnulan Kennelkerho	2 202,00	2 202,00
Konginkankaan Kyläyhdistys	1 296,00	1 296,00
Kouheron Kelkkailijat	14 850,00	14 850,00
Kyyjärven Mediamyllärit	11 961,66	11 961,66
Saaren Kyläseura	1 189,68	1 189,68
YHTEENSÄ	48 817,24	41 859,24
Rakentaminen		
	Hyväksytyt kustannukset	Toteutuneet kustannukset
Ilosjoen Kyläseura	7 672,00	7 672,00
Kimingin Nuorisoseura	3 555,42	3 555,42
Kymönkosken Nuorisoseura	12 699,67	12 699,67
Kyyjärven Mediamyllärit	2 976,00	2 976,00
Lanneveden Sampo Nuorisoseura	14 570,00	14 570,00
Rahkolan Eränkävijät	10 603,70	10 603,70
Saaren osakaskunta	1 023,00	917,00
YHTEENSÄ	53 099,79	52 993,79
YHTEENSÄ	101 917,03	94 853,03

Rahoitus

Alahankkeiden rahoitus	
EU	19 919,13
valtio	18 022,08
kunta	9 485,30
Julkinen rahoitus yhteensä	47 426,51
yksityinen rahallinen osuus	35 951,52
vastikkeeton työ	11 475,00
Yksityinen rahoitus yhteensä	47 426,52
Kokonaisrahoitus	94 853,03

Hankkeen seuranta

Hankkeelle ei ole perustettu erillistä ohjausryhmää, vaan hankkeen vaiheista keskusteltiin hallituksen kokouksissa. Hankkeet raportoivat maksuhakemuksen yhteydessä toteutuksen tilasta. Lisäksi hankkeiden vastuuhenkilöiltä tiedusteltiin matkan varrella hankkeen etenemisestä.

Hankkeen toteutusolehdukset ja riskit

Riskinä oli, kuinka saadaan hankkeiden maksatukset toimimaan yhteisten hakuajojen puitteissa. Toisena haasteena oli, vieläkö koronatilanne vaikuttaa esim. hankkeiden talkootyön toteuttamiseen. Tämä hanke kuitenkin toteutui suunnitellusti ja riskit eivät realisoituneet.

Hankkeen yhteistyökumppanit

Hankkeen yhteistyökumppaneina olivat alahankkeiden toteutuksesta vastaavat yhdistykset, alueen kunnat, kehittämissyhtiöt ja Keski-Suomen kylät ry. Alueen kunnat, kehittämissyhtiöt ja Keski-Suomen kylät ry tiedottivat hankehaun mahdollisuuksista omille sidosryhmilleen aktiivisesti.

Hankkeen tulokset ja vaikutukset

Alahankkeiden investoinnit ovat pysyviä ratkaisuja ja hyödyttävät alueen asukkaita pitkän aikaa myös hankkeen jälkeen. Hankkeen tuloksena Viisarin toiminta-alueen yhteisöjen toiminnallisuus sekä yhteisten tilojen ja alueiden viihtyvyys paranivat, kun yhteisöt pystyivät hankkimaan uutta tai laajempaa ja monipuolisempaa toimintaa mahdollistavaa kalustoa. Kylätalojen tai vastaavien kokoontumistilojen käyttöaste kasvoi. Hankkeen vaikutuksesta kokoontumistiloihin syntyi uusia vapaa-ajanviettomahdollisuuksia. Hankkeet toivat mukanaan uutta toimintaa ja uusia harrastusmahdollisuuksia sekä lisäsivät tilojen ympärivuotisen käytön mahdollisuuksia.

Konginkankaan Kyläyhdistys hankki Kylätalolle astianpesukoneen, mikroaaltouunin sekä kaksi jääkaappia. Hankinnat parantavat varustelutasoa ja siten lisäävät Kylätalon käyttöastetta. Kylätalo kehittyi kaikkien paikallisten toimijoiden tarpeita parhaalla mahdollisella tavalla palvelevaksi paikaksi.

Astianpesukone ja jääkaapit

Kouheron Kelkkailijat hankkivat nykyaikaisen työmoottorikelkan kelkkareittien lanaamista ja muuta kunnostusta varten. Hankinta edesauttaa reittien turvallisuutta ja houkuttelee kelkkailijoita alueelle.

Kinnulan Kennelkerho hankki koiranäyttelyitä ja muita tapahtumia varten kuusi pop-up telttaa sekä sähkönjakelutarvikkeita. Hankinnat ovat helpottaneet näyttelyjärjestelyjä sekä taanneet turvallisen sähkönjakelun.

Saaren Kyläseura hankki raivaussahan, tikapuut, valvontakamerat ja wlan-tukiaseman. Hankinnat tehostavat satama-alueen ja kylätalon huoltotoimenpiteitä sekä turvaavat omaisuutta.

Saaren osakaskunta kunnosti Saarenkylän venesataman lisäpysäköintitilan, johon tehtiin murskekerros. Hanke paransi satama-alueen liikennejärjestelyjä ja liikenneturvallisuutta.

Kimingin Nuorisoseura hankki ulkovalaistuksen ja ulkokäymälöitä Uittokallion pihaan. Hankinnat tuovat helpotusta tapahtumien järjestämiseen ja turvallisuuteen.

Rahkolan Eränkävijät rakensivat Sarvelan metsästysmajalle porakaivon. Hanke turvasi puhtaan veden saannin metsästysmajalle ja samalla tontilla olevan elintarviketilana toimivaan lahtivajaan.

Lanneveden Sampo Nuorisoseura uudisti Sampolan nuorisoseurantalons lämmityskattilan pellettisiiloiineen. Hankkeessa on saatu aikaan turvallisempi, hyötysuhteiltaan parempi ja huoltovapaampi lämmitysjärjestelmä ahkerassa käytössä olevan nuorisoseurantalons lämmitykseen.

Ilosjoen kyläseura hankki kameravalvonnan, jää-pakastinkaapin, suihkukaapin ja komerotilaa Tahkontuvalle. Hankinnat parantavat kylätalon toimivuutta, siisteyttä ja estetiikkaa sekä lisäävät houkuttelevuutta erilaisten tapahtumien järjestyspaikkana.

Kameran asennusta ja keittiön uudistusta.

Kylä- ja urheiluseura Kalmarin Nahjus hankki latuhöylän latuverkoston ylläpitämiseksi. Hankkeen avulla kylälaisten liikuntapalvelut paranivat; latureiteista saatiin leveämmät ja latupohjista kestävämmät.

Kannonkosken Yrittäjät korjasivat yhdistyksen siirrettävää kotaa sekä hankkivat pop-up teltan kalusteineen. Hankinnat paransivat yhdistyksen kaluston tasoa ja käytettävyyttä ja siten helpottaa tapahtumien järjestämistä.

Pop-up teltta ja kunnostettu kota

Kymönkosken Nuorisoseura korjasi seurantalons parvekkeen ja tuulikaapin. Hanke paransi seurantalons energiataloutta ja lisäsi käytettävyyttä.

Julkisivu iltavalaistuksessa.

Mediamyllärit uusivat toimitilansa valaistuksen ja hankki kaksi lähetysyksikköä. Hanke kehittää vuosien saatossa luotua Broadcast Cafe -ideaa, jonka tarkoituksena on siirtää laadukasta videosingnaalia sekä parantaa toimitilojen käytettävyyttä laadukkaan kuvasignaalin aikaansaamiseksi.

Pienet hankkeet ovat erittäin tärkeitä toteuttajille. Ihmisten ylpeys omista aikaansaannoksistaan oli huomattava – ja aivan syystäkin ylpeyttä omaan tekemiseen oli. Pienellä panostuksella saadaan aktivoitua kylien asukkaita yhteisen hyvän eteen ja yhteisöllisyyden lisääntyessä myös toiminta lisääntyy ja ollaan positiivisesti pyörivän kehän ytimessä.

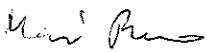
Hankkeen määrälliset tulokset

	tavoite	toteuma
parantuneista palveluista hyötynyt maaseutuväestö	5568 hlö	5268
tuetussa hankkeessa tehdyt talkootyötunnit	932 h	1132
josta yli tavoitetason olevat talkootyötunnit		311
toimenpiteiden määrä	13	13
uusien toimijoiden määrä	4	4
ympäristöä parantavat toimet	8	8
rakennetut / kunnostetut / varustetut rakennukset ja rakennelmat	11	11
hankkeeseen osallistuvat organisaatiot	14	13

Esitykset jatkotoimenpiteiksi

Pieniin investointeihin suuntautuvat teemahankkeet ovat saaneet paljon kiitosta ja ne on koettu erittäin hyväksi tavaksi saada uusia yhdistyksiä mukaan maaseudun kehittämiseen hankevarojen avulla. Viisari jatkaa aktiivisesti pienhankkeiden edistämistä.

Saarijärvellä 13.11.2023

Mari Puro
hankesihteeri